

Bruksela, dnia 17 listopada 2015 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 12/2015

Sprawozdanie nt. nowej strategii Komisji Europejskiej ws. uwolnienia potencjału jednolitego rynku

Bruksela, 17 listopada br.

1. Sprawozdanie z posiedzenia Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) nt. nowej strategii Komisji Europejskiej ws. usprawnienia jednolitego rynku

W dniu 9 listopada 2015 roku **Elżbieta Bieńkowska**, komisarz odpowiedzialna za rynek wewnętrzny, przemysł, przedsiębiorczość i małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), podczas posiedzenia parlamentarnej Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) przedstawiła strategię Komisji ws. jednolitego rynku, zatytułowaną: „Usprawnienie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i biznesu”.

Główne grupy polityczne poparły propozycje Komisji, zwracając jednocześnie uwagę na szereg zagadnień wymagających dalszych rozważań. Grupy S&D oraz GUE nalegały w szczególności na włączenie aspektu wymiaru społecznego do strategii.

Komisarz **Bieńkowska** odniosła się do nadzwyczajnego posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (COMPET), podkreślając w tym kontekście znaczenie sektora stalowego. Następnie przedstawiła nową strategię zainicjowaną 28 października br., która koncentruje się na rynkach produktów i usług i ma na celu uwolnienie pełnego potencjału jednolitego rynku. Podkreśliła komplementarny charakter nowej strategii z działaniami Komisji w dziedzinach, takich jak: jednolity rynek cyfrowy, wewnętrzny rynek energii i mobilność pracowników. Pani Bieńkowska szczegółowo opisała działania zawarte w strategii, które koncentrują się na trzech głównych obszarach: tworzeniu dodatkowych możliwości dla

konsumentów, pracowników i przedsiębiorstw; zachęcaniu do modernizacji i innowacji, których Europa potrzebuje; oraz zapewnieniu praktycznych korzyści dla obywateli w ich codziennym życiu.

Komisarz Bieńkowska zaprezentowała oczekiwane rezultaty, z których skorzystają poniższe podmioty i sektory:

- **konsumenci:** Komisja podejmie działania, dzięki którym konsumenci chcący dokonywać zakupu towarów lub usług w innym państwie członkowskim – czy to w internecie, czy w fizycznym sklepie – nie będą mieć do czynienia ze znacznymi różnicami pod względem ceny, warunków sprzedaży bądź sposobów dostawy. Należy unikać jakichkolwiek różnic w traktowaniu w zależności od narodowości lub miejsca zamieszkania.
- **MŚP i nowe firmy:** Komisja zamierza uprościć uregulowania dotyczące podatku VAT, obniżyć koszty rejestracji firm, przedstawić wniosek w sprawie niewypłacalności przedsiębiorstw i udostępnić wszystkie informacje dotyczące wymogów regulacyjnych na jednym portalu internetowym. Komisja opracuje też jasne, sprzyjające MŚP przepisy chroniące prawa własności intelektualnej oraz podejmie końcowe kroki niezbędne do tego, aby jednolity patent stał się na tyle atrakcyjny i przystępny cenowo, by europejskie przedsiębiorstwa, w tym MŚP, mogły czerpać zyski ze swoich pomysłów. Ponadto ułatwi dostęp dla finansowania dla MŚP.
- **Nowatorskie usługi:** Komisja opracuje europejski program na rzecz konsumpcji społecznościowej. Rodzi się jednak pytanie, czy obowiązujące przepisy są wciąż adekwatne do celów i czy potrzebne są nowe uregulowania prawne. Komisja chce zapewnić poszanowanie celów polityki publicznej, takich jak ochrona konsumentów i przestrzeganie przepisów podatkowych oraz prawa pracy.
- **Pracownicy:** Komisja poprawi możliwości transgranicznej mobilności przedsiębiorstw i pracowników. Udoskonali również system uznawania kwalifikacji zawodowych i ułatwi świadczenie transgranicznych usług dla przedsiębiorstw, usług w sektorze budownictwa i innych usług generujących wzrost gospodarczy. Wszystkie te działania ułatwią przedsiębiorstwom i pracownikom dostęp do nowych rynków, dzięki czemu będą mogli rozwinąć działalność i rozszerzyć jej zasięg w skali Europy.

Wspierając realizację tego planu działań, Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi i przedsiębiorcami po to, by stworzyć prawdziwą **kulturę przestrzegania prawa** w odniesieniu do zasad jednolitego rynku, w szczególności do sektora usług i zamówień publicznych.

Podczas debaty, która nastąpiła po prezentacji komisarz Bieńkowskiej, grupy polityczne wyraziły szerokie poparcie dla propozycji (grupy Zieloni, EFDD i ENF nie uczestniczyły w debacie).

- W imieniu grupy EPP, eurodeputowana **Lara Comi** (Włochy) poparła dążenie Komisji do uproszczenia regulacji ws. podatku VAT oraz z zadowoleniem przyjęła konkretny charakter planowanych działań. Żałowała, że pakiet dotyczący bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku został zablokowany w Radzie.
- W imieniu grupy S&D, eurodeputowana **Evelyne Gebhardt** (Niemcy) wezwała do włączenia wymiaru społecznego do strategii i poprosiła o wyjaśnienia dotyczące funkcjonowania planowanego europejskiego paszportu usługowego.
- W imieniu grupy ECR, eurodeputowany **Dan Dalton** (Wielka Brytania) z zadowoleniem przyjął ambicje strategii jednocześnie ostrzegając, że potrzebne są konkretne rezultaty i wezwał do uwzględnienia sytuacji rzeczywistych firm.
- W imieniu grupy ALDE, eurodeputowany **Antanas Guoga** (Litwa) z zadowoleniem przyjął wsparcie dla MŚP, opowiadając się za ambitniejszymi działaniami Komisji na rzecz wzrostu. Wyraził zainteresowanie europejskim paszportem usługowym i jednocześnie podkreślił, że jego wdrożenie nie powinno prowadzić do obciążeń biurokratycznych.
- W imieniu grupy GUE, eurodeputowany **Dennis de Jong** (Holandia) wyraził poparcie dla strategii, ale zalecał włączenie do niej wymiaru społecznego i kulturowego.

Pozostali mówcy w dużej mierze powtarzali stanowiska swoich grup politycznych, choć z naciskiem na różne kwestie.

Eurodeputowana **Catherine Stihler** (S&D, Wielka Brytania) twierdziła, że więcej uwagi należy poświęcić kwestii zamówień publicznych, podczas gdy eurodeputowany **Andreas Schwab** (EPP, Niemcy) skoncentrował się na konieczności zapewnienia transpozycji prawodawstwa UE przez państwa członkowskie. Europosłanki **Nicola Danti** (S&D, Włochy) i **Liisa Jaakonsaari** (S&D, Finlandia) zalecały ostrożność w odniesieniu do kwestii konsumpcji społecznościowej (collaborative economy).

Posel **Adam Szejnfeld** (EPP, Polska), odniósł się do kwestii zawodów regulowanych, gdzie napotykałyśmy dużo barier w dostępie w poszczególnych krajach. Wyraził obawy, że prezentowane podejście ujednoczenia regulacji nie osiągnie zamierzonych rezultatów. Jedynym rozwiązaniem w jego opinii jest ujednoczenie deregulacji, a nie ujednoczenie regulacji. Posel Szejnfeld odniósł się również do skutków społecznych proponowanej strategii, podkreślając, że konkurencja jest nie tylko motorem rozwoju gospodarczego

służącego państwu oraz przedsiębiorcom, ale również obywatelom. Podnosi bowiem jakość i obniża ceny, co jest niewątpliwie korzystne dla konsumentów. Eurodeputowany Adam Szejnfeld, wyraził również swój pogląd na temat wspierania firm innowacyjnych oraz start-upów poprzez fundusze venture capital. „Musimy pamiętać, iż tego typu fundusze, jeśli mają status publiczny, są mniej efektywne niż fundusze prywatne. Zarządzanie urzędnicze bowiem łączy się najczęściej z dopuszczaniem mniejszego poziomu ryzyka, niż ma to miejsce w funduszach prywatnych. W związku z tym postulowałbym, aby wspomniany w strategii fundusz dla start-upów działał w formie „funduszu funduszy” wspierając fundusze prywatne, a nie w sposób bezpośredni na rzecz konkretnych firm”.

Podsumowując dyskusję komisarz **Bieńkowska** powtórzyła gotowość Komisji do wysłuchania uwag eurodeputowanych. Zapewniła o swoim przekonaniu, że korzyści i szanse, jakie daje jednolity rynek, powinny być w większym stopniu wykorzystywane i dostosowane do dzisiejszej rzeczywistości.

2. Nowa strategia Komisji Europejskiej: Lepiej rozwinięty i bardziej sprawiedliwy jednolity rynek – Komisja poszerza możliwości dla konsumentów i przedsiębiorstw

Komisja Europejska przedstawiła w dniu 28 października br. plan działania prowadzący do spełnienia politycznego zobowiązania przewodniczącego **Jeana-Claude'a Junckera** do uwolnienia pełnego potencjału jednolitego rynku, dzięki któremu Europa osiągnie sukces w zglobalizowanej gospodarce.

Jednolity rynek jest jednym z największych osiągnięć Europy, którego celem jest umożliwienie swobodnego przepływu towarów, usług, kapitału i osób. Rynek ten stwarza szanse dla pracowników i przedsiębiorstw, a konsumentom zapewnia większy wybór i niższe ceny. Dzięki niemu Europejczycy mogą podróżować, mieszkać, pracować i studiować w wybranym przez siebie miejscu. Możliwości te nie zawsze jednak są w pełni wykorzystywane. Dzieje się tak, ponieważ przepisy dotyczące jednolitego rynku nie są znane, nie zostały wdrożone bądź też ich stosowanie utrudniają różnego rodzaju nieuzasadnione przeszkody. Jednolity rynek musi się przystosować do dzisiejszych realiów – musi się na nim znaleźć miejsce także dla innowacyjnych pomysłów i nowych modeli biznesowych.

Jyrki Katainen, wiceprzewodniczący Komisji ds. miejsc pracy, wzrostu, inwestycji i konkurencyjności, podkreślił: „Dalsze wzmocnienie i pogłębianie unijnego jednolitego rynku jest najważniejszą częścią planu inwestycyjnego dla Europy. Musimy zlikwidować ograniczenia inwestycyjne i stworzyć nowe możliwości dla konsumentów, pracowników

i przedsiębiorstw. Jednolity rynek musi iść z duchem czasu – Unia musi wspierać innowacyjne modele biznesowe i sprzyjać ich pojawianiu się na jednolitym rynku”.

Elżbieta Bieńkowska, komisarz ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP, oświadczyła: „Jednolity rynek leży u podstaw integracji europejskiej. Jeśli chcemy odbudować zaufanie obywateli do projektu europejskiego, tworzyć miejsca pracy i kształtować konkurencyjną gospodarkę, a także zachować silną pozycję w świecie, musimy wyzwolić w pełni potencjał jednolitego rynku. Dzisiejsza strategia jest ambitna i pragmatyczna – skupiamy się w niej na rezultatach. We współpracy z Parlamentem Europejskim i państwami członkowskimi musimy teraz zapewnić możliwie jak najszybsze wprowadzenie w życie konkretnych działań. Europa nie ma czasu do stracenia – musi poprawić swoją konkurencyjność”.

Uzgodnione działania przyniosą rezultaty, z których skorzystają różne podmioty i sektory:

- **Konsumenci:** Komisja podejmie działania, dzięki którym konsumenci chcący dokonywać zakupu towarów lub usług w innym państwie członkowskim – czy to w internecie, czy w fizycznym sklepie – nie będą mieć do czynienia ze znacznymi różnicami pod względem ceny, warunków sprzedaży bądź sposobów dostawy, chyba że różnice takie można uzasadnić w obiektywny i weryfikowalny sposób. Komisja Europejska oraz Europejskie Centra Konsumenckie często otrzymują od konsumentów skargi, które dotyczą nieuzasadnionych różnic w traktowaniu w zależności od narodowości lub miejsca zamieszkania.
- **MŚP i nowe firmy:** Nowo zakładane przedsiębiorstwa mogą wnieść bardzo wiele do gospodarki, ale wielu przedsiębiorców opuszcza Europę, ponieważ nie są w stanie wprowadzić swoich innowacyjnych pomysłów na rynek. Aby ułatwić MŚP dostęp do finansowania, podejmuje się obecnie dodatkowe wysiłki w ramach planu inwestycyjnego i unii rynków kapitałowych. Komisja zamierza również uprościć uregulowania dotyczące podatku VAT, obniżyć koszty rejestracji firm, przedstawić wnioski w sprawie niewypłacalności przedsiębiorstw i udostępnić wszystkie informacje dotyczące wymogów regulacyjnych na jednym portalu internetowym. Komisja opracuje też jasne, sprzyjające MŚP przepisy chroniące prawa własności intelektualnej oraz podejmie końcowe kroki niezbędne do tego, aby jednolity patent stał się na tyle atrakcyjny i przystępny cenowo, by europejskie przedsiębiorstwa, w tym MŚP, mogły czerpać zyski ze swoich pomysłów.
- **Nowatorskie usługi:** Komisja opracuje europejski program na rzecz konsumpcji społecznościowej. Nowe modele działalności gospodarczej przyniosą korzyści zarówno obywatelom, jak i przedsiębiorstwom oraz będą sprzyjać optymalizacji wykorzystania istniejących zasobów. Rodzi się jednak pytanie, czy obowiązujące przepisy są wciąż adekwatne do celów i czy potrzebne są nowe uregulowania prawne.

Jednocześnie musimy zapewnić poszanowanie celów polityki publicznej takich jak ochrona konsumentów i przestrzeganie przepisów podatkowych oraz prawa pracy.

- **Pracownicy:** Komisja poprawi możliwości transgranicznej mobilności przedsiębiorstw i pracowników. Udoskonali również system uznawania kwalifikacji zawodowych i ułatwi świadczenie transgranicznych usług dla przedsiębiorstw, usług w sektorze budownictwa i innych usług generujących wzrost gospodarczy. Wszystkie te działania ułatwią przedsiębiorstwom i pracownikom dostęp do nowych rynków, dzięki czemu będą mogli rozwinąć działalność i rozszerzyć jej zasięg w skali Europy.

Wspierając realizację tego planu działań, Komisja będzie ściśle współpracować z państwami członkowskimi i przedsiębiorcami po to, by stworzyć prawdziwą **kulturę przestrzegania prawa** w odniesieniu do zasad jednolitego rynku. W centrum uwagi znajdują się sektor usług oraz zamówienia publiczne, które mają pierwszorzędne znaczenie dla efektywnego wydawania pieniędzy podatników. Komisja wzmocni zasady wzajemnego uznawania dotyczące produktów, aby otworzyć większe możliwości przed firmami dążącymi do rozwoju transgranicznego. Zaostrzy także nadzór nad rynkiem w dziedzinie handlu towarami, aby uniemożliwić wprowadzanie do obrotu produktów niezgodnych z unijnymi przepisami. Zaproponuje również **narzędzie wymiany informacji rynkowej**, które umożliwi Komisji gromadzenie kompleksowych, rzetelnych i obiektywnych informacji pochodzących od wybranych podmiotów rynkowych. Celem tego systemu jest poprawa zdolności Komisji do monitorowania i egzekwowania przestrzegania unijnych przepisów w obszarach priorytetowych.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

Dodatkowe informacje:

Komunikat: Usprawnienie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2015:0550:FIN:PL:PDF>

Dokument roboczy służb Komisji: Strategia jednolitego rynku dla Europy – analiza i fakty

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13405?locale=pl>

Sprawozdanie w sprawie integracji i konkurencyjności w UE i państwach członkowskich:

<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/13418?locale=en>

¹ Na podstawie debaty w komisji IMCO oraz informacji Komisji Europejskiej.

Plan inwestycyjny dla Europy:

http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/index_en.htm

Unia rynków kapitałowych:

http://ec.europa.eu/finance/capital-markets-union/index_en.htm

Jednolity rynek cyfrowy:

http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/index_en.htm

Unia energetyczna:

http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/index_en.htm